

flet mig, fordi jeg ikke har sagt, eller i det Mindste maa have udtrykt mig meget utydeligt, dersom jeg er bleven forstaaet derhen, at jeg skulde have sagt, at mit Forslag var en Gjen-nemførelse af Grundlovens Bestemmelser om Valgret og Valgbarhed i Staten; et Blik paa § 7 maa vise, at det umuligt kan have været Tilfældet, og jeg skal om dette hele Punkt blot indskrænke mig til at sige, at hele Bestemmel-sen i § 7 ihukommer, at vi ere i Aaret 1850, og ikke i Aaret 1848. Forøvrigt gjælder om denne Paragraphs Bestemmelser som om andre, at de ærede Rigsdagsmænd, som maatte finde væsentlige Betænkeligheder derved, jo ikke der- for behøve at bryde Staven over Forslaget i det Hele, da det ad Vendingernes Vel staaer dem aabent at kunne rette dem.

Den ærede Rigsdagsmand er derefter gaaet over til Spørgsmaalet om den Myndighed, det Omraade, der er tillagt Kommuneraadene, og han har i den Henseende ikke fundet sig tilfredsstillt ved de derhen hørende Paragra- phers Affattelse; jeg skal tillade mig i al Kort- hed at antyde, at det er ganske naturligt, at han ikke fra sit Standpunkt kan erkjende det Forslag, som i den Henseende er gjort, for bifaldsværdigt, da det jo er aldeles klart, at han anseer det for en Opgave, for en Betingelse, at forstærke Statens i mine Tanker allerede overspændte Centralisation, medens jeg søger Statens Styrke i en fornuftig Decentralisation. Jeg er af den Overbeviisning, at man, baade ad Tank- ningens Vel og ved Betragtningen af Forhol- dene i andre Lande, der ikke have gennemført Centralisationsprincipet, ja selv ved Betragt- ningen af dem, der have gennemført dette Princip, maaskee endog til Yderlighed, maa ledes til at erkjende, at det for et lille Land som vort, for et Land med en saa folkelig For- satning somt vor, er langt fra at være betæn- keligt at decentralisere! Efter min Formening er det meget mere overordentlig betænkeligt at unblade det. Det er altsaa naturligt, at vi fra saa forskellige Standpunkter ikke kunne An- det end komme til et fuldkommen forskjelligt Re- sultat, men jeg kan dog ikke tilbageholde et Par Optringer i den Anledning. Jeg troer, at intet Land har været centraliseret mere fuldent end Frankrig, navnlig under Napoleon; men

jeg maa tilstaae, at jeg ogsaa opfatter Frankrigs Forhold saaledes, at jeg netop tilskriver denne ulykkelige Centralisation, at alle Frankrigs for- skjellige udmærkede Forsatninger ikke have kun- net trænge deels igjennem Hovedstadens Ty- rannie, deels igjennem Bureautratiets Magt. Men, for at gaae et andet Sted hen, vil jeg spørge: hvor har man savnet Enhed, hvor har man savnet Kraft i Englands Optræden? Vil den ærede Rigsdagsmand paastaae, at Centralisationen er det System, som er fulgt i England? Jeg maa derhos bemærke, at „stor“ og „lille“ ere relative Begreber. Den ærede Rigsdagsmand har talt om, at Rigets Enhed og Eksistens maatte være i Fare med saa store Landfredse som dem, der ere foreslaaede; jeg maa nu for det Første bemærke, at selv den største af disse Provindsfer, Jylland, er meget mindre end mangt et Departement i Frankrig, som dog ret godt bestaaer, eller end mangt et Shire i England. Jeg maa bemærke, at Jyl- lands Udstrækning, der staaer i et Misforhold til Befolkningen, med Guds Hjælp for en meget stor Deel vil være udjævnet i en ikke fjern Tid, naar Forbindelsesmidlerne blive mere udviklede; man tænke sig blot en Jernbane igjennem Jylland, og Enhver maa indrømme, at det formindsker Udstrækningsmomentet ganske overordentligt, men derimod giver det Pro- vindsen som Provinds en Styrke og en Selv- stændighed i dens reent eiendommelige Udvik- ling, som efter min bedste Overbeviisning ikke kan andet end være gavnlig (Hør!). Det er en gammel Sætning, der Gud skee Lov ogsaa har fundet sin Bekræftelse i Danmark: regjer godt, og Folket vil følge (Hør!), men jo kraf- tigere Provindsregjeringerne ere, — og Pro- vindserne ville i deres egen Interesse nok sørge for at faae dygtige Folk i Spidsen for deres Bestyrelse, forsaavidt de kunne faae dem —, jo mindre vil det være muligt, at et kraftes- lost, principløst og udygtigt Ministerium kan bestaae, og hvad der er til Gavn for det Hele er ogsaa til Gavn for det Enkelte. Den ærede Rigsdagsmand har navnt Slesvig; jeg gaaer nødigt ind paa det Gebet her, men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at ligesom det altid har staaet fast for mig, at et af de mægtigste Midler, hvorved vi skulle knytte